

ALCHYMISTA

Paulo Coelho

Autor materiálu: Jiří Satora

ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU

TÉMA A MOTIV

Tématem díla je naplnění smyslu života (splnění svého životního snu). Splnění si svého snu a odpoutání od materiálních hodnot může být pro člověka důležitější a méně riskantní, než setrvání v zaběhnutém stereotypu, poskytující zdánlivou jistotu. Je tam rozpor mezi člověkem, který si jde za svým snem (Santiago) a člověkem, který o svém snu jen sní a nemá odvahu jej uskutečnit (Sklenář).

ČASOPROSTOR

Děj se odehrává ve Španělsku v oblasti Andalusie a v Severní Africe (Maroko, poušť Sahara, Egypt). Čas není blíže určen, ale může se jednat o konec 19. století nebo pozdější období.

KOMPOZICE

Kompozice vyprávění je chronologická (děj na sebe přímo navazuje). Dílo je rozděleno na 2 části a jednotlivé kapitoly a také obsahuje prolog (úvod) a epilog (závěr).

LITERÁRNÍ DRUH

epika

LITERÁRNÍ ŽÁNŘ

psychologický román s pohádkovými a fantasy prvky

VYPRAVĚČ

Vypravěčem je autor, jako vnější pozorovatel děje, který ale také občas vypravuje příběh z pohledu hlavního hrdiny.

VYPRÁVĚCÍ ZPŮSOB

er forma (ich forma se objevu třeba ve vnitřních monologích)

POSTAVY

SANTIAGO

Je to chudý španělský pastýř. Je věrný, odvážný a neobyčejně touží po svobodě. Autor detailně popisuje jeho duševní vývoj a přeměnu.

ALCHYMISTA

Je to starý, moudrý a zkušený průvodce, který se vyzná v poušti a učí o ní také Santiaga.

FÁTIMA

Je to hodná a arabská dívka. Se Santiagem se do sebe zamilují.

ANGLIČAN

Je to horlivý a cílevědomý mladík, který se chce stát alchymistou.

CIKÁNKA

Umí pravdivě věštit, ale je sobecká.

MELCHIZEDEK

Je to starý a modrý sálemský král. V Santiagovi probouzí touhu jít za svým snem.

SKLENÁŘ

Je opakem Santiaga. Chtěl by vykonat pout' do Mekky, ale jen o tom sní a nemá odvahu to udělat.

TYPY PROMLUV

přímá řeč, vnitřní monology, dialogy, ...

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY

Dílo je psáno spisovným jazykem s bohatou slovní zásobou a občasnými zvláštnostmi. Například s velkými písmeny u jinak běžných slov (Vesmír, Osobní příběh) - je tím zdůrazněn jejich význam. Jako umělecké prostředky dílo obsahuje třeba personifikace (připisování lidských vlastností neživým věcem) nebo přirovnání.

DĚJ

- Chudý chlapec je pasákem ovcí. Když putuje španělskou Andalusií, tak se mu dvakrát opakuje stejný sen, který je o pokladu schovaném někde u egyptských pyramid.
- Santiago si nechá svůj sen vyložit od cikánky a poté se mu zjeví tajemný sálemský král Melchizedek. Ten jej přesvědčí, aby kvůli cestě do Egypta prodal své stádo ovcí a cestou vykonal to, po čem vždy toužil.
- Brzy po příjezdu do severní Afriky je ale Santiago okraden o všechny své peníze.
- Aby si Santiago znovu vydělal na cestu k pyramidám, tak si najde práci v obchodě u sklenáře.
- Po 2 rocích práce má Santiago dostatek peněz, ale na svůj sen mezitím zapomněl.
- Díky penězům má také Santiago možnost vrátit se do Španělska. Potká však Angličana, který se chce vydat na cestu do pouště hledat Alchymistu, který by mu poradil, jak má získat Kámen mudrců a Elixír mládí.
- Santiago považuje setkání s Angličanem za znamení a vydává se s ním přes Saharu.
- V oáze potkají Alchymistu. Santiago se tam také setká s Fátimou, do které se zamiluje.
- Santiago pokračuje v cestě do Egypta. Po příjezdu zahlédne pyramidu a rozpláče se (poklad má být ukryt tam, kde se Santiago poprvé rozpláče).
- Santiago začíná kopat v zemi, ale nic nenajde. Kromě toho jej zbijí zloději, kteří se mu vysmívají kvůli jeho naivitě.

- Jeden ze zlodějů Santiagovi řekne, že měl se o pokladu ve španělském kostele s fíkovníkem, ale nikdy by se nevypravil na tak dlouhou cestu jen kvůli snu.
- Když se Santiago vrátí do Španělska, tak ale v kostele poklad najde a nakonec se vrátí za Fátimou, kterou miluje.

LITERÁRNĚHISTORICKÝ KONTEXT

UMĚLECKÝ SMĚR

Realismus

OBDOBÍ

2. polovina 20. století

DALŠÍ AUTOŘI ZE STEJNÉHO OBDOBÍ

Michail Bulgakov, Günter Grass, Jiří Kratochvíl